

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **M. J.**

ukaranego za popełnienie wykroczenia z art. 92a k.w. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 8 sierpnia 2024 r.,

kwestii wznowienia postępowania zakończonego postanowieniem

Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKo 87/22

oddalającym wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego

wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt IV 1Ka 267/18

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Olkuszu

z dnia 7 maja 2018 r., sygn. akt II W 29/17,

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić wniosek o wznowienie postępowania sądowego;
- 2) obciążyć ukaranego kosztami postępowania wznowieniowego.

Jacek Błaszczyk

Michał Laskowski

Małgorzata Gierszon

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek sygnalizacyjny obrońcy o rozważenie z urzędu konieczności wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie, z uwagi na

wystąpienie na etapie postępowania wznowieniowego bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającej na nienależytej obsadzie sądu przez branie udziału w wydaniu tego orzeczenia osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Sąd Apelacyjny w Krakowie w składzie jednego sędziego – T.G., po rozpoznaniu wniosku obrońcy odmówił wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 21 listopada 2018 r., utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Olkuszu z 7 maja 2018 r., mocą którego M. J. został ukarany za popełnienie wykroczenia z art. 92a k.w. w zw. z art. 20 ustawy Prawo o ruchu drogowym karą grzywny. W trakcie trwania postępowania wznowieniowego obrońca wniósł o wyłączenie sędziego T.G. wobec tego, że sąd w składzie tego sędziego nie jest sądem bezstronnym: sędzia jest zaangażowany politycznie w związku z czym – zdaniem obrońcy - istniała obawa, że będzie szykanował ukaranego. Postulat złożony w trybie art. 49 k.p.c. rozpoznał Sąd Apelacyjny w Krakowie, w składzie którego zasiadał sędzia M.D. W trybie art. 41 § 1 k.p.k. nie uwzględnił wniosku o wyłączenie sędziego T.G. a w trybie art. 42a § 3 k.p.k. odmówił zbadania spełnienia przez tego sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. Zarządzeniem z 13 lipca 2023 r. wykonującą funkcję prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie K.W. odmówiła przyjęcia zażalenia na powyższe postanowienie jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek okazał się niezasadny.

Za punkt wyjścia do dalszych rozważań należało przyjąć przepis art. 542 § 3 k.p.k., zgodnie z którym postępowanie wznowia się z urzędu tylko w razie ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., przy czym wznowienie postępowania jedynie z powodów określonych w punktach 9-11 może nastąpić tylko na korzyść oskarżonego. Wznowienie postępowania może nastąpić na wniosek strony lub z urzędu (art. 542 § 1 k.p.k.). Skoro w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 5 stycznia 2024 r., obrońca zasygnalizował wystąpienie na etapie odwoławczym jednego z uchybień

wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., to należało wniosek ten rozpoznać merytorycznie i w tym wypadku oddalić go.

Przed przystąpieniem do kluczowych dla przedmiotowej sprawy rozważań należało odnieść się do kwestii dopuszczalności wznowienia postępowania wznowieniowego. Zgodnie z utrwalonym już w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem nie ma przeszkód do żądania wznowienia postępowania o wznowienie postępowania. Orzeczenia takie z chwilą uzyskania prawomocności tworzą stan rzeczy osądzonej, który rozciąga się w takim wypadku tylko na rozpoznawaną podstawę wznowienia. Wniosek taki dotyczyć więc będzie postępowań, które mają odrębny przedmiot rozpoznania: wniosek o wznowienie (post. SN z 14 czerwca 2023 r., II KO 73/22). W sprawie M. J. obrońca zasygnalizował zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej opisanej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z tym, że w sprawie orzekał sędzia T.G., jednakże lektura sprawy w korelacji ze złożonym żądaniem wznowienia postępowania nie potwierdziła argumentów ukierunkowanych na ustalenie, że sędzia ten nie był bezstronny.

Zacząć trzeba od tego, że rzeczywiście na etapie wznowieniowym w składzie orzekającym brał udział sędzia T.G. powołany do pełnienia urzędu sędziego Sądu Apelacyjnego w Krakowie postanowieniem Prezydenta RP z 8 czerwca 2022 r. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. Jakkolwiek w świetle uchwały połączonych 3 Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I – 4110 – 1/20) należy tu mówić o wadliwym powołaniu na stanowisko sędziego, to jednak in concreto fakt ten nie wywarł negatywnego wpływu na sposób rozpoznania przez Sąd Apelacyjny wniosku w trybie art. 540 § 1 pkt 1 i 2a k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.p.s.w. Wnioskodawca na poparcie przeciwnej tezy nie przedstawił żadnej argumentacji. Nie mogła bowiem uzyskać aprobaty taka forma torpedowania orzeczenia, w której autor najpierw w celu odsunięcia sędziego od orzekania wysnuwa podejrzenia o jego politycznej aktywności i przedstawia niczym nie pokrytą tezę szykanowania podsądnego w oparciu o powyższe twierdzenia a następnie przekształca te argumenty na potrzeby kolejnego procesu tym razem o wznowienie postępowania. W odniesieniu do treści żądania trzeba podkreślić, że na płaszczyźnie rozpoznawania wniosku o wyłączenie sędziego nie doszło do uchybień o takiej

wadze, że możemy mówić, iż przy wydaniu orzeczenia doszło do bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Wniosek o wyłączenie sędziego T.G. został oddalony wraz z wnioskiem o przeprowadzenie testu niezawisłości postanowieniem z 1 czerwca 2023 r., a następnie sędzia K.W. wydała zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na powyższe postanowienie jako niedopuszczalnego z mocy ustawy. Stwierdzić należało, że powołanie sędzi K.W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Krakowie nie miało wpływu na wydanie przedmiotowego zarządzenia. Po pierwsze pełniąc funkcję prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie K.W. wydała orzeczenie o charakterze *stricte* incydentalnym a zarazem merytorycznie prawidłowym, a po drugie nie powołano żadnego argumentu wskazującego na to, że motywy podniesione na poparcie wniosku o wyłączenie sędziego T.G. miałyby dotyczyć sędziego wydającego zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie o oddaleniu tego wniosku. W danym układzie procesowym sędzia K.W., która wydała zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na oddalenie wniosku o wyłączenie sędziego z powodów jego aktywności politycznej i obaw obrońcy o szykanowanie ukaranego, nie naruszyła reguły *nemo iudex in sue causa*.

Z tej racji należało uznać, że w sprawie nie pojawiła się podstawa uzasadniająca wznowienie procesu z urzędu.

[J.J.]

[ms]

Jacek Błaszczyk

Michał Laskowski

Małgorzata Gierszon